

**INSTITUTUL PRIVAT DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR
„UNIVERSITATEA AMERICANA
DIN MOLDOVA,,**

**CODUL DE ETICĂ
al Universității Americane din Moldova
(cadrul didactic și angajați)**

APROBAT

de Senatul Universității
Americane din Moldova
proces verbal nr.1 din 31 august 2021
Președintele Senatului UAM,
Dr., hab., prof., univ. **AVORNIC Gheorghe**

CHIȘINĂU

Principiile de activitate, împărtășite de Universitatea Americană din Moldova, rezidă în faptul că esența cunoștințelor achiziționate trebuie să posede semnificații umanistice, iar dezvoltarea intelectuală multilaterală a personalității trebuie să se bazeze primordial pe valorile morale fundamentale. În acest context, Universitatea este atașată tradiției gândirii libere, libertății academice, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pluralismului politic, democrației și principiului supremației legii. Prezentul cod este un contract moral între membrii comunității universitare (student, profesor, personal administrativ, auxiliar), contribuind la dezvoltarea integrității academice și la avansarea prestigiului Universității Americane din Moldova.

UAM depune eforturi conjugate de atingere a celor mai înalte cote în perfecționarea procesului educațional, de explorare și, implicit, de extindere a granițelor universului cunoștințelor și a pregătirii de veritabile personalități, apte de a face față imperativelor timpului și a deveni lideri în diverse sfere de activitate, îndeosebi în condițiile unei mondializări tot mai complexe și problematizante.

Atingerea acestor obiective reclamă prezența profesionalismului, cât și o probitate moral-comportamentală impecabilă din partea tuturor participanților mediului universitar: studenți, corp profesoral-didactic, colaboratori.

Codul asigură o conduită morală a membrilor comunității academice a Universității prin promovarea unei culturi instituționale adecvate, bazate pe un ansamblu de drepturi și datorii ce decurg din valori relevante și norme călăuzitoare, aplicabile în situații concrete întru afirmarea unei interacțiuni sociale armonioase, fapt ce ar consolida cadrul de realizare a performanței, de fructificare pozitivă și eficientă a potențialului profesional și uman al tuturor membrilor comunității universitare.

Pornind de la premisele enunțate, colectivul UAM adoptă următorul Codul de Etică (în continuare Codul).

Codul de etică stabilește standardele etice de bază pentru studenți, membri ai facultății și tot restul personalului de la Universitatea Americană din Moldova (denumită în continuare Universitatea) - o instituție publică care se străduiește pentru bune relații interpersonale, progres și bunăstare a întregii comunități.

Codul de etică își propune să construiască și să mențină standarde profesionale și etice înalte în rândul membrilor comunității universitare, să întărească loialitatea, să asigure transparența și responsabilitatea socială a activităților universității și să încurajeze libertatea de cercetare, predare și învățare, precum și promovarea unei imagini publice pozitive a Universității.

Capitolul I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 1

Membrii facultăților, cercetătorii și studenții își demonstrează loialitatea față de Universitate prin respectarea principiului de bază al implementării și menținerii valorilor sale fundamentale.

Articolul 2

Valorile fundamentale ale Universității sunt următoarele: excelență și onestitate în predare și cercetare, autonomie, libertate în burse și cercetare, respect pentru integritatea personală, umanism, corectitudine socială, egalitate și adevăr. Pentru a implementa aceste valori, facultatea,

cercetătorii și studenții se străduiesc pentru integritate și o atitudine responsabilă față de munca lor, adoptă o poziție critică și exercită toleranță și deschidere către idei noi.

Articolul 3

Membrii facultăților, cercetătorii și studenții susțin misiunea Universității prin desfășurarea completă și consecventă a activităților lor de predare și cercetare, prin participarea lor responsabilă în organele Universității și acționând în conformitate cu valorile fundamentale ale Universității în afara mediului său.

Articolul 4

Integritatea profesorului și cercetătorului universitar se exprimă în principal prin excelență profesională și conduită etică.

Articolul 5

O atitudine responsabilă față de muncă este demonstrată prin îndeplinirea completă și regulată a obligațiilor de muncă și prin inițiativă și disponibilitate de a se angaja în alte sarcini atunci când este necesar. Membrii facultăților și cercetătorii exercită o atitudine de lucru responsabilă prin angajamentul lor față de cercetare, precum și prin urmărirea și contribuția la dezvoltarea în domeniul lor de cercetare, chiar dacă rezultatele nu le vor afecta direct avansarea în carieră și remunerația.

Articolul 6

Scopul fundamental al profesorilor, cercetătorilor și studenților este independența intelectuală, care permite o atitudine critică față de diverse probleme din mediul social și în activitatea de cercetare sau profesională. O poziție critică este înțeleasă ca un angajament față de critica constructivă și o respingere a oricărui apriorism.

Articolul 7

Deschiderea către idei noi este fundamentul creativității și una dintre virtuțile cheie ale predării și cercetării. Critica constructivă și acceptarea responsabilă a noilor idei asigură un nivel ridicat de calitate și previn simplificarea excesivă și extremismul.

Articolul 8

Toleranța de către membrii facultății, cercetători și studenți permite acceptarea critică a diversității. Susținerea valorilor într-un mod responsabil împiedică toleranța să se transforme în indiferență și apatie.

Articolul 9

Loialitatea universității se exprimă în angajamentul general de a menține și ridica profilul și valorile Universității, dobândite prin predare, cercetare și eforturi artistice, precum și în reprezentarea publică a Universității.

Articolul 10

În spațiul Universității este interzisă orice formă de discriminare, inclusiv în cadrul: admiterii și înmatriculării studenților, evaluării lor academice, angajării și evaluării personalului didactic, a salariilor Universității, promovării în organisme sau funcții de conducere, al accesului la drepturile oferite de Carta Universitară.

Capitolul II PREDAREA

Articolul 11

Libertatea academică este dreptul și, de asemenea, responsabilitatea fundamentală a profesorilor și studenților. Membrii facultății își exercită libertatea academică prin predare, cercetare și activități creative, care sunt aliniate cu standardele etice și universitare general acceptate. Predarea și metodele de instruire se bazează pe constatări științifice și dovezi empirice.

Articolul 12

Membrii facultăților și studenții formează o comunitate indivizibilă, manifestând deschidere și angajament pentru a asigura studenților un mediu de învățare încurajator, în timp ce studenții contribuie la cursul normal și la îmbunătățirea continuă a procesului de predare prin munca lor conștiincioasă și responsabilă.

Articolul 13

Scopul instruirii este de a disemina cunoștințele și de a încuraja gândirea creativă, critică și responsabilă.

Articolul 14

Pentru studenți, libertatea academică înseamnă autonomie academică, în care aceștia se angajează să își atingă obiectivele prin studiu responsabil și inițiativă personală, precum și să adopte o conduită responsabilă în conformitate cu Codul de etică și standardele general acceptate.

Capitolul III CERCETARE

Articolul 15

Activitățile de cercetare se bazează pe libertatea de cercetare, libertatea academică, integritatea personală și onestitatea în cercetare.

Articolul 16

Onestitatea cercetării implică respectarea consecventă a autorului, recunoașterea corectă și citarea realizărilor altor cercetători, utilizarea consecventă a metodelor de cercetare adecvate, interpretarea corectă și ireproșabilă din punct de vedere profesional a rezultatelor și raportarea sinceră a datelor și examinarea obiectivă a ipotezelor de cercetare.

Articolul 17

Efectuarea de cercetări

Pe lângă reglementările în vigoare, cercetătorii de la Universitatea Americană din Moldova aderă la regulile și standardele etice recunoscute la nivel internațional care se aplică domeniilor lor specifice de cercetare. Acest lucru este de o importanță deosebită în cercetarea biomedicală care implică subiecți și țesuturi umane, precum și în alte cercetări care implică ființe umane, în care rezultatele pot afecta statutul și reputația indivizilor.

Capitolul IV

ACTIVITĂȚILE EXTRACURICULARE A MEMBRILOR FACULTĂȚII, A PERSONALULUI UNIVERSITĂȚII ȘI A STUDENȚILOR

Articolul 18

Atunci când vorbesc sau acționează ca persoane private în afara universității, membrii facultăților, personalul Universității și studenții respectă valorile și standardele etice definite în prezentul Cod. Membrii comunității academice au dreptul de a adera la partide politice, asociații profesionale și de interese, comunități religioase și alte organizații și își pot exprima propriile opinii în calitate de persoane private. Atunci când vorbesc sau acționează ca persoane private, ei evită potențiale conflicte de interese, astfel încât activitățile lor să nu intre în conflict cu responsabilitățile și îndatoririle lor la Universitate.

Personalul didactic, cercetătorii și membrii asociații ai facultății care efectuează analize politice în calitate de experți în conformitate cu standardele academice își pot prezenta constatările fie publicului larg, fie în timpul cursurilor.

Articolul 19

Activismul politic sau orice altă formă de propagandă în incinta Universității, precum și exploatarea procesului de predare sau a fondurilor Universității în scopuri politice sau similare non-academice, reprezintă o încălcare gravă a prezentului Cod.

Capitolul V

ACTIVITĂȚI ÎN AFARA UNIVERSITĂȚII

Articolul 20

Membrii facultății și cercetătorii nu pot desfășura activități în afara Universității dacă aceste activități împiedică desfășurarea normală a procesului de predare sau cercetare în cadrul Universității.

Articolul 21

Atunci când sunt implicați în activități în afara Universității, profesorii și cercetătorii trebuie să respecte valorile fundamentale ale Universității și reglementările din prezentul Cod, în special în ceea ce privește onestitatea, atitudinea critică și demnitatea profesiei academice.

Capitolul VI

RESURSELE UNIVERSITARE

Articolul 22

Profesorii, personalul Universității și studenții din cadrul Universității sunt obligați să utilizeze echipamentele, facilitățile și mijloacele financiare care le sunt încredințate în conformitate cu scopul lor corespunzător și cu diligența necesară. Ei trebuie să se străduiască să utilizeze aceste resurse în mod economic și pentru cel mai mare beneficiu posibil pentru comunitate. Resursele universitare nu pot fi utilizate în scop privat.

Capitolul VII

POSTURI ADMINISTRATIVE LA UNIVERSITATE

Articolul 23

În conduita lor, cadrele didactice și studenții care dețin funcții administrative la Universitate respectă cele mai înalte standarde etice.

Ei își îndeplinesc atribuțiile în spiritul tradiției academice cu dăruire și responsabilitate, ținând cont de efectele pe termen lung ale măsurilor pe care le propun și introduc.

Ei caută să obțină un consens în luarea deciziilor și să evite să se depășească unul pe celălalt.

Capitolul VIII

COMITETUL DE ETICĂ

Articolul 24

Senatul universitar are dreptul de a numi Comitetul de etică și de a stabili componența, durata de serviciu și responsabilitățile acestuia.

Capitolul IX

ABATERILE DE LA CODUL DE ETICĂ UNIVERSITARĂ ȘI SANȚIONAREA LOR

Articolul 25

Se consideră abatere de la Codul de etică universitară și se sancționează, în afara încălcării cu vinovăție a obligațiilor de serviciu și a normelor de comportare, următoarele:

- a) fraudă sub orice formă în activitatea de predare, învățare, cercetare științifică și în celelalte activități din Universitate
- b) corupția sau favorizarea acesteia (de la acte de mituire, până la trafic de influență, cu recurs la bani, servicii, cadouri);
- c) distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale Universității, ca și utilizarea lor în scopuri ilicite;
- d) furnizarea de informații false conducerii Universității;
- e) obstrucționarea activității de instruire și educare, de cercetare științifică, administrativă sau a oricărei funcții a Universității;
- f) orice formă de agresare fizică sau morală; g) favoritismul sub orice formă;
- g) obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite;
- h) participarea la activități didactice și manifestări științifice sub influența alcoolului; îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sub influența alcoolului;
- i) folosirea unui limbaj contrar spiritului academic;
- j) intrarea neautorizată în spațiile în care accesul este reglementat prin măsuri speciale;

Articolul 26

Este interzis și se sancționează plagiatul sub orice formă. Plagiatul semnifică însușirea integrală sau parțială de către o persoană a unei opere literare, științifice, a ideilor ce aparțin altei persoane și prezentarea acestora drept creație personală.

Este interzis să se facă abuz de statutul socio-profesional / poziția ierarhică în exploatarea rezultatelor muncii științifice ale altor profesioniști, și se sancționează încălcarea dreptului la proprietate intelectuală.

Prezentul Cod de etică universitară nu suplinește aplicarea prevederilor codurilor pentru cercetarea științifică de profil.

Articolul 27

Este interzisă și se sancționează hărțuirea sexuală a angajaților Universității, doctoranzilor, masteranzilor, studenților și candidaților. Sub incidența acestei prevederi intră, printre altele, următoarele fapte:

- a) condiționarea angajării, numirii, admiterii sau evaluării personalului din Universitate, studenților, masteranzilor, doctoranzilor, de obținerea unor favoruri sexuale;
- b) practicarea unor comportamente sau atitudini de natură sexuală, implicite sau explicite, fizice sau verbale, prin care se urmărește obținerea unor avantaje personale;
- c) promovarea unor conduite care au ca intenție sau ca efect crearea unei intimități jenante, a unui climat de muncă ostil sau conflictual, ori care conduc la afectarea performanțelor în muncă ale salariaților și studenților Universității;
- d) folosirea unor ținute vestimentare indecente în raporturile publice de pe teritoriul Universității.

Articolul 28

Includerea unei anumite conduite în categoria hărțuirii sexuale se face numai după o analiză a cazului și a circumstanțelor în care a avut loc, atât în cadrul Universității, cât și în afara ei.

Articolul 29

Constituie abatere folosirea de către studenți a unor mijloace ilicite atunci când sunt supuși evaluării prin examene, colocvii, referate, lucrări de licență, dizertații. Se consideră mijloc ilicit orice procedeu de pregătire a răspunsurilor solicitate de examinatori în afara cunoștințelor deținute de către studenți.

Articolul 30

Este interzisă deținerea și comercializarea, în spațiile Universității, a produselor periculoase: substanțe narcotice, droguri, arme, substanțe explozibile.

Se interzice consumul de narcotice sau droguri în spațiile Universității.

Se interzice comercializarea și consumul băuturilor alcoolice în spațiile academice ale Universității.

Articolul 31

Încălcarea prevederilor Codului de etică atrage după sine sancțiuni prevăzute în Codul Muncii, în Regulamentele de ordine interioară ale Universității, de desfășurare a activității didactice și de cercetare științifică.

Competența și procedura aplicării sancțiunilor sunt cele stabilite de legislația prevăzută la alineatul precedent.

Articolul 32

Dacă una dintre faptele reglementate întrunește condițiile pentru a atrage și altă formă de răspundere, Biroul Senatului are obligația de a sesiza organele administrative competente.

Articolul 33

Respectarea prezentului Cod este supravegheată de către Comisia de Etică a Universității Americane din Moldova, constituită din părți relativ egale, inclusiv: cadre didactice, studenți și personal nedidactic. Reprezentantul juridic al instituției de învățământ superior face parte din Comisia de etică universitară.

Articolul 34

Comisia de etică are ca principale atribuții:

- a) să elaboreze Codul de etică universitară;
- b) să inițieze și să promoveze modificări și amendamente la Codul de etică;
- c) să se autosesizeze și să primească sesizări în legătură cu încălcarea normelor Codului de etică universitară;
- d) să analizeze și să soluționeze reclamațiile și sesizările referitoare la abaterile de la etica universitară;
- e) să prezinte un raport anual în fața Senatului Universității Americane din Moldova.

Articolul 31

În contractul individual de muncă, respectiv în contractul individual de studii, se va include o clauză prin care angajatul sau studentul menționează că a luat act de prevederile Codului de Etică Universitară și se angajează, sub semnătură proprie, să respecte prevederile acestuia.

Articolul 32

Prezentul Cod de etică universitară a fost revăzut și aprobat în ședința Senatului Universității Americane din Moldova din 31 august 2021, dată de la care intră în vigoare